

TURIZEM JE DELO Z LJUDMI

Sara Milanović je nasmejana, samozavestna dijakinja Srednje šole za gostinstvo in turizem iz Novega mesta. Trenutno obiskuje 3. letnik strokovno izobraževalnega programa gastronomija in turizem. Specifičnost tega programa je, da omogoča dijakom po končanem prvem letniku odločitev, ali se bodo strokovno usmerili v gastronomijo ali turizem. Sara se je odločila za smer turizem.

Obiskuješ program gastronomija in turizem, po zaključku izobraževanja boš dobila naziv gastronomsko-turistična tehničarka. Odločila si se za smer turizem.

Morda lahko mlade ta povezava na začetku malce zmede. Zakaj bi nekdo v prvem letniku poslušal predmete, povezane z gastronomijo, če ga »vleče« v turizem? Pa vendar sta gastronomija in turizem zelo povezani področji, »gresta z roko v roki«. V prvem letniku smo dobili ravno toliko osnov iz gastronomije, da lahko sedaj nepristransko ocenjujem, kaj obsega to področje in da cenim to delo. Pa še nekaj splošnega znanja za življenje sem dobila. In ravno obratno se zgodi pri dijakih, ki izberejo gastronomsko smer – dobijo osnove iz turizma.

Kako si se pa ti odločala za srednješolski program? Si že prej razmišljala o tem, da bi bil tvoj poklic povezan s turizmom?

Ne, sploh ni bilo tako enostavno. Osnovno šolo sem obiskovala v Beogradu. Zaradi sodelovanja Ugostiteljsko turistične šole iz Beograda in Srednje šole za gostinstvo in turizem iz Novega mesta v projektu GATUS se je mami preselila v Novo mesto in se zaposlila na Grmu – centru biotehnike in turizma kot učiteljica kuharstva. Vedela sem torej, da se bo moja izobraževalna pot nadaljevala v Novem mestu oz. okolici, nisem pa vedela, kje.

Ko sem obiskovala 9. razred, se mi je ponudila možnost udeležbe na strokovni ekskurziji v Prago, na Dunaj in še na največjo turistično borzo v Berlinu. Takšna ekskurzija je za dijake na smeri turizem obvezna, med potjo imajo tudi zadolžitve – turistično vodenje in animacijo v hotelu in na avtobusu. To je bil pomemben dogodek, mislim, da je ključno vplival na mojo izbiro nadaljnjega izobraževanja. Če bi ostala v Beogradu, bi se najverjetneje vpisala na grafični dizajn. Ko pa sem spoznala, kaj počnejo na izobraževalnem programu turizem in kaj pravzaprav je turizem v svojem bistvu – vse od organizacije in priprave izletov do same izvedbe, pri čemer je treba skrbeti za časovnico, vodenje in animacijo in pa seveda obvladati delo v recepciji ali v turistični agenciji, je odločitev padla. Skratka, ugotovila sem, da me ne navdušujejo samo potovanja, ampak tudi vse, kar je z njimi povezano. Torej sem se vpisala na Srednjo šolo za gostinstvo in turizem v Novem mestu. Tukaj pa je bilo vse novo. Naučiti sem se morala slovenščine, se umestiti v nov prostor, med nove ljudi, nove vrstnike. Uspelo mi je, morda tudi zaradi tega, ker so dijaki na smeri turizma odprti in strpni ter radi spoznavajo nove ljudi in različne kulture. Danes mi ni žal. Mislim, da sem se pravilno odločila, saj je to področje, ki se ujema z mojim značajem, in mislim, da bom v prihodnosti z veseljem opravljala delo na tem področju.

Zdi se, da je bilo zate to zelo dinamično obdobje, veliko preizpraševanja, raziskovanja, sprejemanja odločitev. In še nov jezik. Zelo dobro govoriš slovenski jezik. In v turizmu je znanje jezikov zelo pomembno.

Imam srečo. Jeziki me zelo veselijo. Šest mesecev sem se aktivno učila slovenščino. Poleg angleščine imamo na šoli še nemščino in italijanščino. Brez znanja tujih jezikov v turizmu namreč res ne gre. To se je izkazalo tudi na praksi pri delodajalcu, ki sem jo opravljala v Grand Hotelu Portorož. Največ turistov prihaja na slovensko obalo iz Italije in z njimi sem se lahko pogovarjala v italijanščini. V

turizmu je dobra komunikacija izrednega pomena. Lahko si še tako pozoren in prijazen, vendar če se ne moreš sporazumevati v tujem jeziku oz. jeziku gostov, je vse zaman.

Omenila si dve pomembni področji: praktično usposabljanje pri delodajalcu in pomen komunikacije v turizmu.

Mislím, da je misel »turizem smo ljudje« res temelj tega dela in poklica. Sem zelo odprte narave, rada delam z ljudmi, rada imam dinamično delo. Vendar to ni dovolj. Gost ne pričakuje samo prijaznega klepeta. Na receptorskega delavca se na primer obrača tudi z vsemi svojimi težavami in pritožbami, včasih so to malenkosti, vendar so vse težave za gosta pomembne. Zato mora turistični delavec imeti veliko potrpežljivosti, energije in pripravljenosti za skupno iskanje primernih rešitev. Osebné težave v teh poklicih ne smejo vplivati na delo. Gost želi prijaznega, nasmejanega, vljudnega receptorja, turističnega vodnika, animatorja ali organizatorja turističnih destinacij. Želi sodelovanje in seveda doživetje. Zato mora imeti zaposleni v turizmu tudi veliko splošnega znanja, da lahko ponudi ali predstavi gostu zanimivosti, posebnosti v okolju.

Tudi glede poteka prakse na šoli sem zelo zadovoljna. Omenila sem, da sem prakso opravljala v Portorožu. Šola nam pomaga pri iskanju kar najbolj primerne delodajalca, pri katerem si lahko pridobimo nove praktične izkušnje. Poleg prakse pa sem se veliko naučila tudi na različnih strokovnih ekskurzijah, na katerih spoznavamo tako Slovenijo kot tudi evropske države. Ne gre samo za spoznavanje krajev, gre tudi za spoznavanje načina promocije in organizacije nekega turističnega dogodka, produkta.

Še posebej pa bi izpostavila veliko zadovoljstvo s potekom praktičnega pouka na šoli. Poleg teorije v učilnici prakso pridobivamo na terenu, ko pripravljamo in izvajamo strokovne ekskurzije po Sloveniji, pripravljamo in izvajamo vodenje ter animacijo za različne ciljne skupine po Novem mestu znotraj naše namišljene turistične agencije »Lahkih nog naokrog«. V učilnici za praktični pouk pa mnogo časa preživimo tudi med pripravami na strokovna tekmovanja – naša šola dosega zavidljive rezultate na vseh tekmovanjih s področja turizma.

Najbolj dragocene izkušnje iz organizacije in izvedbe turistične ponudbe sem dobila ravno na omenjenih tekmovanjih. V 1. letniku sem se udeležila tekmovanja »Več znanja za več turizma«, ki ga organizira Turistična zveza Slovenije. Naj omenim še tekmovanje, ki ga vsako leto organizira Turistično-gostinsko zbornica. Poiščete ga lahko na njihovi spletni strani, nosi pa naziv Gostinsko-turistični zbor Slovenije. Udeležila sem se tudi tekmovanja Mladi turistični vodnik v Radovljici, ki ga je organizirala Turistična zveza Slovenije. Na to tekmovanje sem še posebno ponosna, saj sem se ga udeležila kot ena najmlajših med tekmovalci. Meni najljubša pa so mednarodna srečanja srednjih šol za gostinstvo in turizem GATUS. Pobudnik za to obliko sodelovanja in tekmovanja je bila ravno naša šola. Leta 2019 smo srečanje GATUS imeli v Poreču. Na tekmovanju smo osvojili srebrno priznanje. Pa to ni samo tekmovanje, je druženje, izmenjava izkušenj, nastajajo nova prijateljstva, ki postanejo trajna.

Kateri predmeti pa so še v programu pomembni za poklice v turizmu? Koliko znanja ti bo dala šola, kaj boš morala za uspešno opravljanje poklica še narediti sama?

Izpostavila bi tuje jezike (angleščina, nemščina in italijanščina), turizem in strokovne predmete, povezane s turizmom in ekonomijo. Mislím, da so zelo pomembni. Mislím pa tudi, da lahko tisti dijak, ki ima željo po novem znanju, to na šoli dobi. Svoje izobraževanje bom zaključila s poklicno maturo. Razmišljam o nadaljevanju izobraževanja. Trenutno je na prvem mestu Fakulteta za turistične študije Turistica v Portorožu.

Kje se vidiš v prihodnosti? Kako je z zaposljivostjo v turizmu?

Obstaja veliko možnosti. Nisem še čisto odločena. Vidim se kot managerka v hotelu, še najraje kje ob morju. Mislim, da je odprta tudi možnost zaposlitve v tujini. V Španiji in Italiji iščejo dobre delavce v turizmu. Tiho se poigravam z idejo, da bi imela nekoč lastno turistično agencijo, ki bi bila usmerjena v turistične produkte za mlade.

Možnosti zaposljivosti v turizmu so velike, v tej panogi je prihodnost. Ljudi vleče v nove kraje. Nekateri iščejo nova doživetja, druženja, nekateri mirne in varne kraje, v katerih lahko malo pobegejo od vsakodnevnega dela.

Rada pa bi izpostavila, da je delo v turizmu specifično. Zahteva dinamično, komunikativno, prilagodljivo osebo. V turizmu so tudi delovniki nekoliko prilagojeni. Delo lahko poteka dopoldne, popoldne, zvečer, ponoči. Velikokrat se dela med vikendi ali pa v času praznikov. Pogoj za uspešno delo v turizmu je, da v tem delu uživaš. Moja dosedanja izkušnja z delodajalci je, da pri delavcih najbolj iščejo navdušenje za to delo in samoiniciativnost. Vse ostalo znanje in praksa prideta z leti.

